

Spis rzeczy

Wstęp – Jerzy B. Wójcik	5
Mieczysław Grydzewski – herbu Zerwikaptur, najpokorniejszy sługa literatury – Mirosław A. Supruniuk	11
Plotki genealogiczne	143
Kwiaty polskie	145
Maskarady i pośmiertne aneksje	146
Golibroda Hauk i jego potomstwo	148
Czego chce emigracja	154
Ostrzeżenia Dmowskiego	156
Szwindel literacki	158
Ewa i Lena	161
Przestroga Dąbrowskiego	164
Nienapisany rozdział <i>Biesów</i>	166
Książka o niewdzięczności	173
Watykan a Polska	180
Double think	186
Racja „skrajnego” Andersa	189
Jak to było z Żeromskim	190
O paleniu książek Zegadłowicza	194
Polskie koneksje Mérimée’go	202
Dobre obyczaje polityczne	205
Brześć a Bereza	229
Rozmowa z generałem Andersem	244
Paweł czy Aleksandra?	270
Zespół szesnastu	271
Finansista, ekonomista i polityk	272
Deszcz złota, komunizm i szafiry	274
Cień hetmana	276
Bracia i siostry	277
Wadium księcia Odeschalchi	277
Branicki i Czacki	278
Rzymskie początki	278
Nuncjatura paryska	280
Monsignore Cima	282
Dedykacja Branickiego	282
Recenzja Pawlickiego	284
Talmud i Ewangelia	284

- „Pstro w głowie” o teściu Tarnowskiego w tekście Tarnowskiego 285
„Na skrzydłach orlich”: „Tarcza i puklerz” 286
Wyszdzona Lodomeria 287
„Izraelowi, bratu starszemu”... 288
„Z matki obcej”? 290
Tajemnice Majewskich 290
Tajemnice „Rejtana” 291
Dzieje jednego krzesła 299
Jules Verne i ojcowie zmartwychwstańcy 301
Wielopolski i Petain 304
Kukiel jako piłsudczyk 306
Aleksander II w Warszawie 308
„Wolontariusze podłości” 309
Odprawa Klaczki 311
Głos Ujejskiego 313
Kłopotliwe dworactwo 313
„Je sui un liberal enrage” 314
„Mehr licht!”: Więcej książek 316
Victor Hugo a Polska 316
„Za wieszatiela” 322
Myśli rozumne 323
Kurtuazja 324
Kobiety i wojsko 324
Imieniny poety 326
Mięso i desery 333
Wanda 333
Siłacze 335
Kraszewski i Korzeniowski: pisarze „niemoralni” 336
Delikatny feldmarszałek 338
Pomysłowy Abraham 338
Kraszewski 339
Poprawki poetyckie 340
Dwa głosy o polszczyźnie – ojczyźnie 342
Wołyńskie Oberammergau 345
Kraśiński o wolności 345
Kopernik i indeks 347
„O braku smaku” 349
Bon mot na łożu śmierci 349
Kult okrucieństwa 349
„Crime passionnel” 350

SPIS RZECZY

Wyższa szkoła jazdy	351
Czytelnictwo	352
W Polsce o Henryku VIII, Annie Boleyn i Elżbiecie I	353
Ser, kawior, ostrygi, raki	354
Jadłospis Trembeckiego	358
Obiit poeta	359
GPU i lekarze charkowscy	360
Podziękowanie i przeprosiny	361
Anegdoty	362
O Brytyjczykach	363
„Modli się, a przeklina”	364
Co widział Goehring (nie Goering)	366
Lupanaria na Kazimierzu	367
„Dy gemolte Margret”	367
„Was nicht im baedeker steht”	368
Warszawski „zamtuz łaźiebny“	369
Instygator Falkowski	370
Zatarg o pomnik	371
Zdrobnienia i zgrubienia	373
Piłsudski jako poeta	375
Andriolli i kolduny	376
Łomonosow i Kopernik	377
Order podwiązki	377
Z Maryną w Moskwie	379
Dymitr wydaje bankiet	382
Stanisław Tarnowski i Franciszek Józef	383
Sienkiewicz i Konopnicka	384
Kochanowskiego anegdoty prozą	385
Deotyma i inne	385
Chart i kula	387
„Dobre w kolorze”	389
Imperious Cesar	389
Przybyszewski	390
Makaron Kochanowskiego	396
Katolik czy protestant	397
Jak celibat to celibat	398
Polityka papieżstwa	399
Komentatorzy	401
„O sancta simplicitas!”	403
Jak być mogło	403

Syfiada 404
Podkowy i galery 405
Neutralność 406
25 najważniejszych książek świata 407
Pogrzeb generałowej 408
Warunek rewolucji 411
Zwierciadło bruku 411
Królestwo Szatana 413
Plotki warszawskie z czasów wielkiego księcia Konstantego 413
Anglowie 421
Aleksander I, Mikołaj I i wojsko polskie 423
Niemieckie nazwiska Żydów polskich 424
Krawiec, szewc, stangret 425
Wycięty Beria 426
Czechow o bolszewikach 426
Kasprowicz filosemita 427
Reakcja na Mickiewicza 428
Pochwała Polki 429
Szukalski, Szymanowski, Conrad 430
Czy na pewno ignorancja? 432
Inkwizycja i kuchnia 434
Kuchnia królewska 435
Świerszcz za kominem 437
Z Polski do Anglii 438
Tajemnicze Czechy nad morzem 438
Dygresja druga: *comma docet, comma nocet* 439
O zazdrosnym Ziemowicie i niewinnej Ludomile 442
Dygresja pierwsza: Jacob Caro 443
Wpływologia historyczna 444
Witold – Prospero 445
Dumny Rzewuski 445
„Polacos”: polityka i teatr 445
Ludzie jak zwierzęta 447
O skromności Artura Rubinsteina 448
Literatura polska literaturą filosemicką 448
Niemcewicz i jego Sióra 449
Prawo kontrastu 450
Czy rehabilitacja? 450
Kraśiński o Norwidzie 453
Lukan i Proust 453

SPIS RZECZY

Czystość, jasność, zwięzłość	454
„Srul z Płocka”	456
Trudności z Kopernikiem	457
Potrawy litewskie	458
Trzy wieki o ludzie	459
W poszukiwaniu antenatów	459
Jak SS handlowało Żydami	461
Protokoły jałtańskie	461
Refleksje cenzora	462
Psychologia emigranta	463
Car i weksel	465
Rzym dla psów	465
Dwa pogrzeby	466
Car i pochlebca	467
Rodzeństwo Scholl	468
Sędziowie norymberscy	469
Wiatr od wschodu	471
Mickiewicz i zecerzy	474
Karuzela aforyzmów	474
Monografia małego domku	476
Mesdames podejmują obiadem	477
„Mośkowicz Adam”	479
Rozprawa Hitlera z malarstwem	480
„Człowiek, co się Williamem Szekspirem zowie, nie jest Szekspirem”	482
O książkach zakazanych	485
Komuniści przypisują się do <i>Dziadów</i>	492
Manie do przewyciężenia	494
Czy poeci umierają młodo	495
Wzajemne ustępstwa	497
Medycyna w XVIII wieku	497
Interes i serce	498
W Rapperswilu	499
Sen, młodszy brat śmierci	499
Gilmore i Chruszczow	500
Emigracja a kraj	501
Przeciw „klubowym tyranom”	501
„Moja piosenka [III]”	503
Magiczne słowo	504
80 lat	504

- W Warszawie i Krakowie 505
Niemcewicz o Mickiewiczu 506
Podkowa Nielsa Bohra 507
Czerwoni jezuici 507
Pisarz, który nie chce być łapsem 508
Warsztat Sainte-Beuve'a 509
Zakazana panorama 510
W Dachau po wyzwoleniu 512
Dobre rady Leibniza 513
„Zbyt prawdziwe, by było dobre” 514
Dzieje jednego urlopu 515
Aleksander III i pogromy 516
Paskiewicz herbu Radwan 518
Nietzsche herbu Radwan 520
Warszawa roku 1873: trochę statystyki 521
Żyd i pijar 523
Boy o Piłsudskim 524
Spluwaczki 526
Dwaj Chruszczowowie 527
Dwa obiady 530
Diagnoza doktora Longa 533
Czciciele księżycy 534
Potpourri z Goncourtów 534
Z Warszawy poszła wieść 536
W Berlinie czy w Moskwie 538
Anegdota o generale Franco 539
Nauki Monteskiusza, Lessinga i Kryłowa 540
Generał i pisarz 542
Pułaski i Ku-Klux-Klan 542
Członkowie parlamentu o dziewczętach miłosnych 543
Wyrwał się jak Philip Toynbee 544
Jezus przed sądem współczesnych Żydów 544
Spotkanie u optyka 547
Winowajca 548
Pastor Niemöller 548
Król Lear w walce z prostytutką 550
Myszy bez McCarthy'ego 550
O Barbarze protestantce, o Sobieskim zdrajcy, o Witosie socjaliście, o Sikorskim antysemicie, o Paderewskim wygnańcu – wszystko za jedyne 10 centów 550

SPIS RZECZY

Kurtuazja	555
Dalsza kariera <i>Lolity</i>	556
Żydzi w roku 1863	557
Redaktor Ross	559
Theotokos i Jezioro Jagiellońskie	562
Ocalenie Lechonia	566
Przepis kucharski na nuworyszów	567
Operacja Mollet	568
Trygve Lie i Trocki	570
Modlitwa pisarza	572
Nikephoros i Nikita	572
Mądre rady Prusa	574
Samoobrona	574
Riposty ojca Healeya	575
Sześć przykazań	576
Ordon i Sowiński	576
„Kmieć”	579
Noce świętego Codreanu	579
Niemcy – wasze dzieło!	583
O przyczynach lewicowości Sartre’a	584
Reakcja trzech synów	584
Mit wiktoriański odbrazowiony	585
O klozetach i bidetach	586
Czechow o Sienkiewiczu	589
Marks jako antysemita	590
Obrońnięte ręce jako afrodyzjak	592
Hitler a nominacje świętych	593
Himmler, Heydrich, Berger	594
Rozum narodowy a rozsądek polityczny	595
Wszystko o Sherlocku Holmesie	597
Proroctwa literatów	601
Polak Mongoł dwa bratanki	602
Pielgrzymka Feliksa Borunia	603
Na łożu śmierci	604
Kompleks masonerii	605
Masaryk u Tołstoja	609
Chińskie wywczasy marszałka Montgomery’ego	610
W poszukiwaniu posady	612
Jeszcze jedna ofiara destalinizacji	613
O sfalszowanych listach Chopina	613

- „Galuszka” 614
O przykrych oczach i dobrodusznych oczkach 615
Broniewski 615
Dwa więzienia 620
Dwie likwidacje 623
Plotki teatralne czasów Stanisława Augusta 624
Kościół katolicki a wolnomularstwo 626
Po co ten Samuel? 627
W mamrze cenzury 629
Zakazane dla młodzieży 630
Co to jest pornografia 630
Tuwim i młodzi poeci 631
Rzekomy aforyzm Woltera 633
Francuska „camera obscura” 635
„Franglais” 639
Krótko, lecz dobitnie 640
Beerbohm i Shaw 640
Cynian w skali światowej 641
Ostatnie słowa 642
Międzynarodowy savoir-vivre 646
W służbie nietolerancji 648
Wymowne świadectwo 649
Muzyczne gentlemen’s agreement 649
Kościuszko 650
Masochizm wśród jeleni 650
Kennediana 650
Amram Blau i jego fanatycy 651
Zaspokojone pragnienia 652
La Belle Epoque 652
Arytmetyka 655
Polska w roku 1863: Poznańskie 655
Polska w roku 1863: Kraków i Wieliczka 658
Śmietanka 661
Polska w roku 1863: w Warszawie 663
Polska w roku 1863: do Lwowa i we Lwowie 666
Propaganda 669
Salony, salony, salony... 669
Zamiast *Chłopów* – Murzyni 671
Swoje „pizzemisie” 675
O Żydach we Francji 676

SPIS RZECZY

Rada Sherlocka Holmesa	679
Bereza dla poetów	680
Pracowita pszczołka	683
Trak Przybyszewski	685
Z polską szlachtą polski Żyd	686
Improwizacje Zygmunta Krasińskiego	687
„Judenräte”	689
Akt oskarżenia	692
Czy książę Adam był synem Repnina?	693
Prawda o Boyu	696
Listy Boya do „Niusi”	702
Wierszyki Sienkiewicza	705
Norwid a Kraków	705
Redaktor Grydzewski w sprawie o szerzenie pornografii	706
Bluźnierca na przekąsce noworocznej	707
Izraelici a Lechia	709
Lew i gnida	711
Tuwimowskie curiosa	711
Mora i Papuś	712
Co mówią gwiazdy	713
Bezbożny Sienkiewicz	713
Którzenie	713
Piękny nagrobek	714
Shakespeare...	714
Cenzura	714
Wiadomości dla mazurzystów	714
Gront	715
Wysokie nakłady	715
Uwaga!	715
Oryginalna antologia	716
Dygresja gramatyczna	717
Skamandryckie figliki	717
Dalsze burzliwe dzieje pewnej przyjaźni. Odwrót	718
O duszy, która uciekła cała	723
Jak E.T.A. Hoffmann nadawał Żydom nazwiska	724
Wesele Zygmunta Krasińskiego	725
O Józefie Czechowiczu	726
Kaprysy barona	727
Wanda i Zofia	728
Ogarek żydowski zgaszony przez Żyda	732

MIECZYSLAW GRYZDEWSKI • SILVA RERUM

Tuwimowskie curiosa	733
Burzliwe dzieje pewnej przyjaźni	748
„Penguin” o pisarzach polskich	754
O Sienkiewiczu po angielsku	760
Bolesław Prus o bohaterach <i>Trylogii</i>	761
Kłopot z Ofelią	761
Przeżyczenia i zapomnienia	762
Tolstoj o Turgieniewie	763
Nowaczyński z lewej i prawej strony	763
O Karolu Wiktorze Zawodzińskim	781
Wykorzystana bibliografia	788
Indeks nazwisk	795